

YHTEISKUNNALLISEN YRITTÄJYYDEN EDISTÄMINEN KUNNISSA

Osa 2: Yhteiskunnallinen yrittäjyys maaseudulla

RURAL SOLUTIONS FOR SUSTAINABLE FUTURE

OSA 2: YHTEISKUNNALLINEN YRITTÄJYYS MAASEUDULLA

YHTEISKUNNALLINEN YRITTÄJYYS MAASEUDULLA

Tärkeimmät huomiot

Yhteiskunnallinen yritys – käsitteen ja merkin tunnettuus

Yhteiskunnalliset yritykset kunnissa – nykytilanne

Strategiatyö yhteiskunnallisen yrittäjyyden edistämiseksi

Näkemyksiä yhteiskunnallisesta yrittäjyydestä

Yhteiskunnallisen yrittäjyyden edistäminen

Julkiset hankinnat

Lopuksi

TÄRKEIMMÄT HUOMIOT

- Useimmille vastaajista yhteiskunnallisen yrityksen käsite **on** entuudestaan tuttu.
 - Vastauksista kuitenkin ilmeni, että käsitteelle annetaan hyvin erilaisia sisältöjä.
- Sen sijaan yhteiskunnallisen yrittäjyyden merkki **ei ole tuttu** monille kuntapäättäjille.
- Noin viidennes vastaajista kertoi tietävänsä, että heidän kunnassaan on yhteiskunnallisia yrityksiä. Toisaalta moni kuntapäättäjä on epätietoinen paikallisten yhteiskunnallisten yritysten olemassaolosta.
- Tulokset viittaavat siihen, että vastaajat tuntevat ilmiön, mutta tietoa tarvittaisiin lisää.
- Useimmissa kunnissa yhteiskunnallisen yrittäjyyden edistämistä ei ole pohdittu strategiatasolla, mutta kiinnostusta strategisten linjausten tekemiselle voisi löytyä.
- Noin 80 % vastaajista näkee, että kunnalla on suuri merkitys yhteiskunnallisen yrittäjyyden edistämisessä.
- Noin 90 % vastaajista on kiinnostunut yhteiskunnallisesta yrittäjyydestä kumppanuuksien näkökulmasta sekä vaihtoehtona palveluiden tuottamiseksi.

TÄRKEIMMÄT HUOMIOT

- Mikään toimija ei noussut vastauksista selväksi suosikiksi haettaessa tahoa, joka olisi päävastuussa yhteiskunnallisen yrittäjyyden edistämisessä.
- Vastaajat tunnistivat erilaisia tekijöitä, jotka kannustaisivat heidän kuntaansa edistämään yhteiskunnallista yrittäjyyttä.
 - Tiedon lisääminen, toimivista esimerkeistä kertominen ja laajempi keskusteleminen aiheesta
 - Sääntelyn kehittäminen
 - Erilaiset tukimuodot
 - Palvelutarpeiden kirkastuminen ja toiminnan tuloksellisuudesta varmistuminen
 - Aktiiviset aloitteentekijät ja yhteistyö
- Useimmat vastaajista ovat sitä mieltä, että heidän kunnassaan voitaisiin tehdä enemmän hankintoja yhteiskunnallista hyvää tuottavilta yrityksiltä.

YHTEISKUNNALLINEN YRITYS – TUTTU KÄSITE?

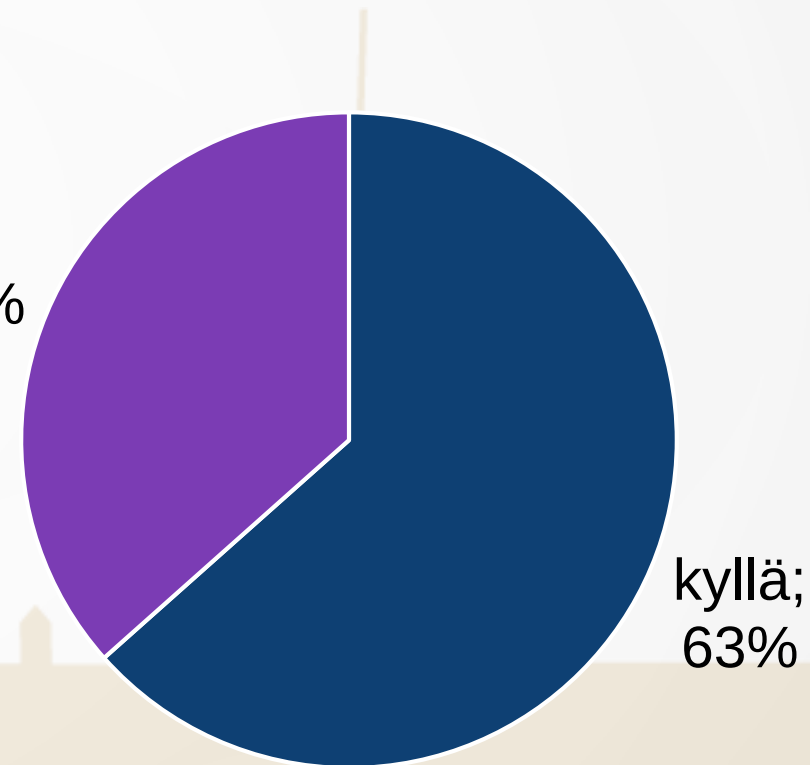
Useimmille vastaajista yhteiskunnallisen yrityksen käsite **on** entuudestaan tuttu.

$n^*=133$, $N^{**}=134$

*kysymykseen vastanneiden lukumäärä

**kyselyyn osallistuneiden kokonaismäärä

ei;
37%

kyllä;
63%

YHTEISKUNNALLINEN YRITYS – MILLAINEN MIELIKUVA?

- Kysymys ”*Millainen mielikuva sinulla on yhteiskunnallisesta yrittäjyydestä?*” johdatti vastaajat kuvaamaan ilmiön
 - tarkoitusta
 - tunnettuutta
 - uutuusarvoa
 - toteutumista omassa kunnassa
 - mahdollisuuksia ja
 - haasteita.
- Kuvauksista heijastui myös vastaajien yleinen suhtautuminen ilmiöön – joillakin innostunut, toisilla hämmentynyt tai epäilevä.

YHTEISKUNNALLINEN YRITYS – MIELIKUVA: TARKOITUS

*”Yritys, joka pyrkii **ratkomaan yhteiskunnallisia haasteita**, ja käyttää yritystoiminnasta saatavat tuloksen pääasiallisesti niihin.”*

*”Yhteiskunnallisen yrityksen **tuotto** käytetään yrityksen toiminnan kehittämiseen / asiakkaiden parhaaksi ja toiminnalla on laajasti ajatellen kestävä kehityksen focus.”*

*”Luo uutta tapaa ja asennetta yrittämiseen palveluiden tuottamisessa, ei tavoittele maksimaalista voittoa vaan **vaikuttavuutta** ja antaa uusille toimijoille ja innovaatioille mahdollisuuden, yhdistää julkista sektorin ja 3 sektorin toimijoita.”*

*”Yrityksen toiminnalla on tältä osin tavoitteita, jotka tuottavat yhteiskuntaan muutakin hyvää kuin **verotuloja**.”*

*”Yritys, joka tuottaa palveluitaan - - **yhdessä** järjestön tai kunnan itsensä kumppanina.”*

YHTEISKUNNALLINEN YRITYS – MIELIKUVA: TARKOITUS

*”Voittoa tavoittelematon **vajaakuntoisia** työllistävä yritys.”*

*”ehkä mielessä eniten **sosiaalinen** yritys, joka palkkaa osatyökykyisiä ihmisiä töihin, mutta kilpailee markkinoilla kuitenkin samoilla **säännöillä** kuin muu yritystoiminta”*

*”Se, että Suomessa käsite ei ole täysin selvä, vrt. **Social Enterprise** esim. UK:ssa.”*

*”Epäselvä. Eräs taustataho jakaa jopa **yhteiskunnallinen yritys-tunnusta**. Asiaa sotkee ’sosiaalinen yrittäjyys’, josta kunnat ovat pyrkineet irroittautumaan. Toinen ongelma kriteereissä, jotka eivät ole tarkkoja. Keskeistä asian edistämisessä olisi **verokohtelu**, joka suosisi tällaisia ’rajoitetun voitonjaon’ yrityksiä.”*

YHTEISKUNNALLINEN YRITYS – MIELIKUVA: TARKOITUS

*"Ei poikkea paljon tavallisesta yrittäjyydestä. Perusedellytys on sama. Voitto tai 0-tulos olisi tavoiteltavaa. Tässä kyselyssä puhutaan varmaankin yhteiskunnallisesta yrityksestä. Yhteiskunnallinen **yrittäjyys** on hieman eri asia."*

*"Sekava mielikuva: miten se eroaa **muusta yritystoiminnasta** pl. tavoitemäärittely. Mikä on sen ansaintalogiikka ja miten se eroaa **yhdistystoiminnasta**, joka tuottaa vastavanlaista yhteiskunnallista hyvää?"*

*"Minusta se on enemmän **vapaaehtoistyötä**, kuin yrittäjyyttä."*

*"**Hyväntekeväisyys**"*

*"Yhteiskunnallinen yrittäjyys varmaan on senmukaista että **yhteiskuntavastuu** täyttyy"*

YHTEISKUNNALLINEN YRITYS – MIELIKUVA: TARKOITUS

*”Voisi olla avuksi **maaseudulla** pienissä kunnissa, joilla resurssit ovat pienet. Kylistä löytyy aktiivisia ihmisiä, jotka ovat kiinnostuneita elinympäristönsä kehittämisestä”*

*”On yksi mahdollisuus maaseudulla, tosin lisääntyvässä määrin talkoohenkiajatus taustalta hiipumassa. **Nuoret** yhteiskunnallisen yrityksen taustalla voisi olla mahdollisuus. Nuorilla innostuneisuutta yrittäjyyteen.”*

*”Mielestäni yhteiskunnallinen yrittäjyys turvaa palvelut alueille, joilla ei ns. synny **markkinaehtoisesti** palveluita.”*

*”Social entreprenörskap kan utgöra ett komplement till kommunalt producerade tjänster, men nuvarande lagstiftning främjar inte tillväxten av företag som ägnar sig åt sådan verksamhet. Ytterst handlar det om **vem som bekostar tjänsterna**, samhället eller den enskilde.”*

YHTEISKUNNALLINEN YRITYS – MIELIKUVA: TUNNETTUUS

”Ei ole ollut mielikuvaa”

”Kokonaisuutena hyvin tärkeä yrittäjyyden muoto, mutta tunnettuus on vielä suhteellisen heikko ja käyttöä kohtuullisen vähän, huomioon ottaen mahdollisuudet.”

”Liian heikosti tunnettu, toiminta-alue suppea toistaiseksi”

”Asukkaiden osallisuus ja yhdistysten mukaantulo palveluiden järjestämiseen on tuttua --. Termi on vieras.”

”Minä miellän kaiken yrittämisen yrittämiseksi riippumatta omistajasta (kunnasta)”

YHTEISKUNNALLINEN YRITYS – MIELIKUVA: UUTUUSARVO

*”Uudella tavalla paikallista tasoa **osallistava**.”*

*”Luo uutta tapaa ja asennetta **yrittämiseen** palveluiden tuottamisessa - - ”*

YHTEISKUNNALLINEN YRITYS – MIELIKUVA: TOTEUTUS

”Kokeiluja on ollut kunnassa aiemmin, mutta porukat on pieniä ja toiminta on hiipunut nopeasti.”

”Kylätoimikunnat ovat jo pitkään tehneet tätä työtä oman alueensa erilaisten palvelujen kehittäjänä.”

”Joissakin paikoissa on päästy alkuun ja toiminta on vakiintunut, mutta käyttämätöntä potentiaalia on runsaasti.”

”Tieto/taitopohja eri kunnissa on hyvin kirjavaa. Systemaattista pitkälle vietyä suunnittelua ei ole ainakaan omassa seutukunnassani toteutettu kuin jonkin asteiseen keskustelun muodossa.”

”Att det redan förekommer i en del byar men i olika former, under andra begrepp/etiketter, och inte så systematiskt. - - Begreppet tycks också överlappa med EUs och staten Finlands satsning på ”smarta byar”. Målen verkar rätt liknande med tillägget att det finns ett tydligt digitalt fokus i smarta byar- konceptet.”

”Se toimii eri alueilla paremmin ja toisilla ei ole päässyt ollenkaan vauhtiin- Siihen vaikuttaa paljon kuntien elinkeinomiesten innokkuus asiaan”

YHTEISKUNNALLINEN YRITYS – MIELIKUVA: MAHDOLLISUUDET

"Olen lukenut pienistä sivukylistä, miten siellä on saatu pidettyä palveluita, esim. koulut, kaupat, kahvilat, kylän aktiivisten asukkaiden toimesta."

"Se voisi olla mahdollisuus maaseudun lähipalveluiden tuottamiseen. Sillä voitaisiin aikaansaada positiivista sisältöä myös toimintakykyisten eläkeläisten arkeen. Voiton tavoittelun puuttuminen ja matalat kustannukset tuotannossa voisivat mahdollistaa halvan hintatason, jolloin palvelun hinta ei tulisi kysynnän esteeksi."

"En bra resurs för landsbygden eller kulturella/språkliga minoriteter där marknaden inte levererar lösningar."

"Tulevaisuuden palvelutuotannossa keino, johon kannattaa syventyä ja miettiä myös kylien elinvoiman vahvistamisen ja paikkakuntaidentiteetin luomisessa ja vahvistamisessa."

"Hyvin toimiessaan ne voisivat täydentää sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita."

YHTEISKUNNALLINEN YRITYS – MIELIKUVA: HAASTEET

*"Se toimii siellä ja niissä kylissä missä on **aktiivisia toimijoita** mutta kaikissa kylissä ei enää sellaisia ole."*

*"Ideana hyvä ja kaunis, mutta helposti **yksittäisten henkilöiden** panostuksen varaan jäävä toiminnan kehittäminen ei ole palkitsevaa. Markkinatalous vie toisin sanoen voiton, jos sille ylipäättään on tilausta."*

*"Kyllä kai siinä bisnestäkin yritetään tehdä, mutta jotenkin käsijarru päällä ja siten sähläten, että **vastuu** kaikesta kasautuu vain yksittäisten vastuuhenkilöiden päälle"*

YHTEISKUNNALLINEN YRITYS – MIELIKUVA: HAASTEET

*"Suurin ongelma on usein yritystoiminnan aloittaminen ja **alkurahoitus**, koska toiminta alkaa yleensä järjestön aloitteesta. Se toimii, jos riittävän turvattu asiakaspohja / sopimukset"*

*"- -Tuntuu hieman siltä, että väkisin yritetään vääntää sellaista mallia, jolle kyllä on **kysyntää**, mutta useinkaan ei riittävästi. - -"*

*"Monesti, varsinkin pienessä kunnassa, **kunnan tukemaa** toimintaa joko avustuksina tai omana toimintana."*

*"Toiminnallisesti on tärkeää, että toiminta on **markkinaehtoista**. Ideologisessa yrittämisessä pitkäjänteisyyden ja taloudellisen kannattavuuden saavuttaminen on joskus haasteellista."*

*"Sillä voi olla paikkansa, jos se tuottaa elinvoimaa vaarantamatta muuta **elinkeinoelämää**"*

YHTEISKUNNALLINEN YRITYS – MIELIKUVA: SUHTAUTUMINEN

*”**Ristiriitainen** kuva - toisaalta tarkoituksena on vahvasti pitää kunnat ja kuntien kylät asuttuina ja elinvoimaisina - millä keinoilla ja onko yhteiskunnalliselle yrittäjyydelle mahdollisuuksia pienissä kunnissa tai kuntien kylissä?”*

*”Tavoittelevat yhteiskunnan **tukirahoja**.”*

*”Suomessa on ollut **vaikeaa** käynnistää yhteiskunnallisia yrityksiä.”*

YHTEISKUNNALLINEN YRITYS – MIELIKUVA: SUHTAUTUMINEN

*”Positiivinen, ehkä tulevaisuudessa yhä **lisääntyvä** malli”*

*”Myönteinen mielikuva. Sosiaalinen ja yhteisöä **aktivoiva**.”*

*”Luetun perusteella tärkeä **täydennys** julkisen palvelun lisäksi.”*

*”Myönteinen, sopii hyvin **tähän päivään**. Monesti raa’at talouden vaatimukset eivät mahdollista esim. maaseudun yhteisöllistä kehittämistä.”*

*”Järkevä, inhimillinen ja **vastuullinen** tapa tuottaa palveluita.”*

YHTEISKUNNALLINEN YRITYS -MERKKI – TUTTU VAI EI?

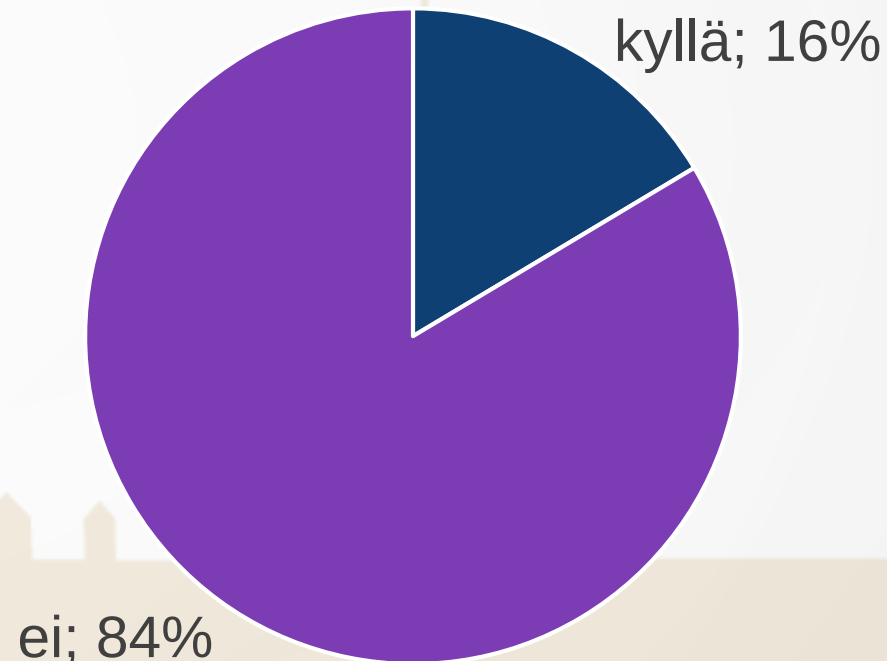
Yhteiskunnallisen yrittäjyyden merkki
ei ole tuttu monille kuntapäätäjille.

n=133

”Yhteiskunnallinen yritys -merkki kertoo, että yritys on perustettu yhteiskunnallista tarkoitusta varten ja voitosta suurin osa kanavoituu yhteiskunnalliseen hyvään.”

Lisätietoja:

<https://suomalainentyo.fi/yrityksille/yhteiskunnallinen-yritys/>

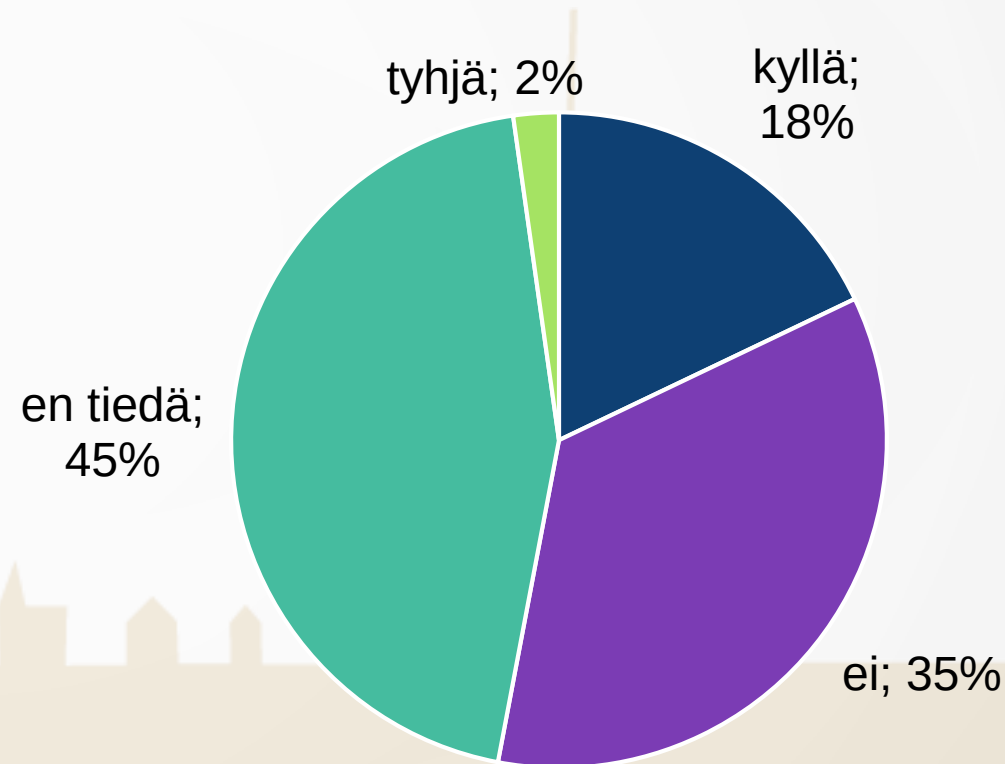

YHTEISKUNNALLISET YRITYKSET KUNNISSA – ONKO NIITÄ?

Noin viidennes vastaajista kertoi tietävänsä, että heidän kunnassaan on yhteiskunnallisia yrityksiä.

Useiden kuntapäättäjien keskuudessa on epätietoisuutta yhteiskunnallisten yritysten olemassaolosta.

n=134

YHTEISKUNNALLISET YRITYKSET KUNNISSA – MILLAISIA LÖYTYY?

- Vastauksissa esille nostetut, kunnissa toimivat yhteiskunnalliset yritykset tuottavat palveluita monilla toimialoilla.
 - Pitopalvelu, kahvila, lähiruoan toimittajat
 - Koti- ja siivouspalvelu, talkkari
 - Perhetyö, vanhusten palvelut, sosiaali-, terveys- ja hoivapalvelut
 - Nuorten ja yleisesti työllistämiseen liittyvät palvelut, koulutus
 - Kulttuuripalvelut
 - Ulkoilupalvelut (ladut jne.)
- Palveluita tuotetaan mm. osakeyhtiön, yhdistyksen, osuuskunnan ja säätiön kautta.

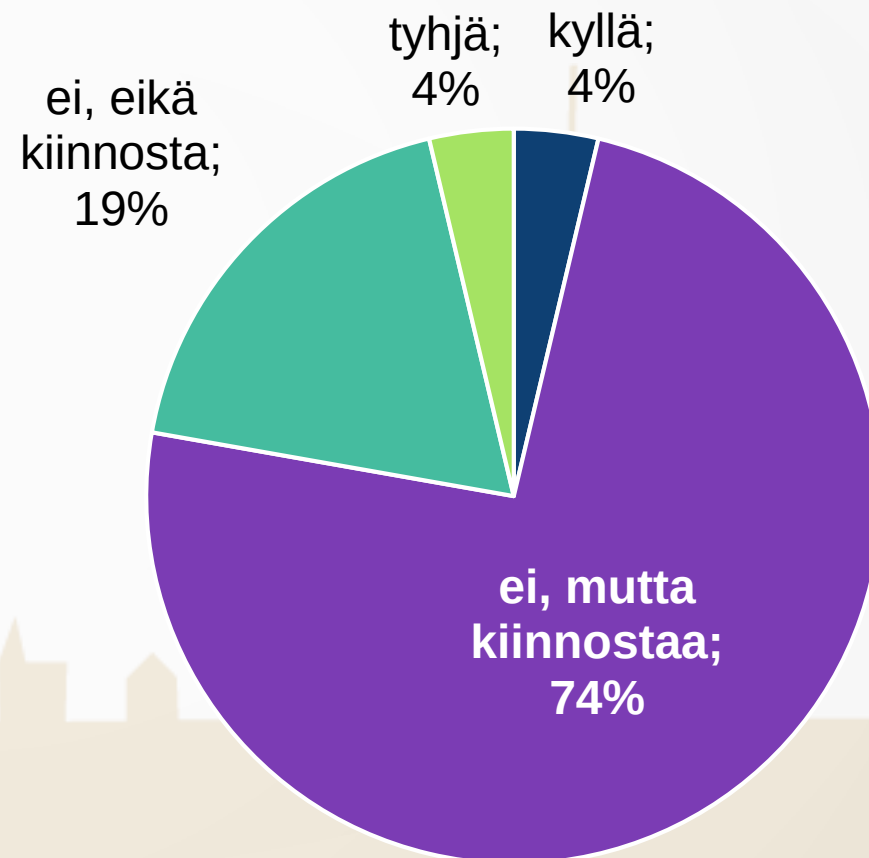
STRATEGIA YHTEISKUNNALLISEN YRITTÄJYYDEN EDISTÄMISEKSI

Useimmissa kunnissa **ei** ole tehty strategiaa yhteiskunnallisen yrittäjyyden edistämiseksi.

Vastausten perusteella **kiinnostusta** strategisten linjausten tekemiselle voisi kuitenkin löytyä.

Vastaajien mainitsemat tehdyt strategiat ovat tuoreita ja liittynevät kuntastrategiaan.

n=134

SYITÄ STRATEGIOIDEN PUUTTUMISELLE: STRATEGIAN LAATIMISESTA KIINNOSTUNEET

"Kunnassa on vain yksi strategia, älköön tehtäkö muita strategioita."

"- - tällä hetkellä strategioita ja toiminta ohjelmia laaditaan kunnissa lakisääteisesti tai muuten ohjatusti niin runsaasti, että ne uhkaavat jäädä pölyttymään."

"Erityistä strategiaa ei ole laadittu. Toiminta voidaan sisällyttää sekä kylätoiminnan kehittämiseen että kolmannen sektorin toimijoiden tukemiseen."

"Kuuluuko tämän ohjelman laatiminen elinkeino- ja elinvoimasektorille, maaseutuasioihin?"

"Varsinaisesti suoraa toiminnallista tavoitetta yhteiskunnalliselle yrittäjyydelle ei ole asetettu pl. tavoitteet yhteisöllisyyden nostamiseksi."

"En del av vår vision är hållbarhet och funktionalitet och socialt entreprenörskap stöder nog detta"

SYITÄ STRATEGIOIDEN PUUTTUMISELLE: STRATEGIAN LAATIMISESTA KIINNOSTUNEET

"En ole kuullutkaan aikaisemmin ko. asiasta."

*"Det har inte varit aktuellt och **det finns livskraftiga föreningar** i kommunen."*

*"**Henkilökohtaisesti** ajatus laatimisesta kiinnostaa."*

*"Strategian laadinta ei saa olla pakottava ja siihen on saatava paljon **apua**."*

*"on oltava **ajatuksia** uusiin toimintamalleihin"*

*"Det vi eventuellt kan behöva är en **konkret handlingsplan och reserverade budgetmedel** för satsningar som gynnar socialt, ekonomiskt och ekologiskt innovativ och hållbar verksamhet av olika slag i våra byar och kommundelar."*

SYITÄ STRATEGIOIDEN PUUTTUMISELLE: STRATEGIASTA KIINNOSTUMATTOMAT

"Kuntalain mukaan kunnalla pitää olla yksi strategia ja sen toimeenpanoa varten voi olla toki sektoraalisia ohjelmia. Onko tämä sellainen., ei ehkä?"

"Asia sisältyy kaupunkistrategiaan."

"Erillinen strategia lienee liian raskas tapa asian edistämiseksi...."

"Strategia on mielestäni liian vahva, edistettävä tavoite voi olla."

"Pääpaino tällä alueella on ylipäätään elannon mahdollistavan yritystoiminnan kasvattamisessa - - - muut tavoitteet vaikuttavat tällä hetkellä toissijaisilta."

"vaatisi paljon työtä ja isommalla kuntapohjalla hanketta"

"En strategi ger ingen verksamhet. Detta ska uppstå spontant för att man upplever att det finns ett behov, i annat fall anser man fort att det är något som kommunen ska upprätthålla."

NÄKEMYKSIÄ YHTEISKUNNALLISESTA YRITTÄJYYDESTÄ

Noin 80 % vastaajista näkee, että kunnalla on suuri merkitys yhteiskunnallisen yrittäjyyden edistämisessä.

Noin 90 % vastaajista on kiinnostunut yhteiskunnallisesta yrittäjyydestä kumppanuuksien näkökulmasta sekä vaihtoehtona palveluiden tuottamiseksi.

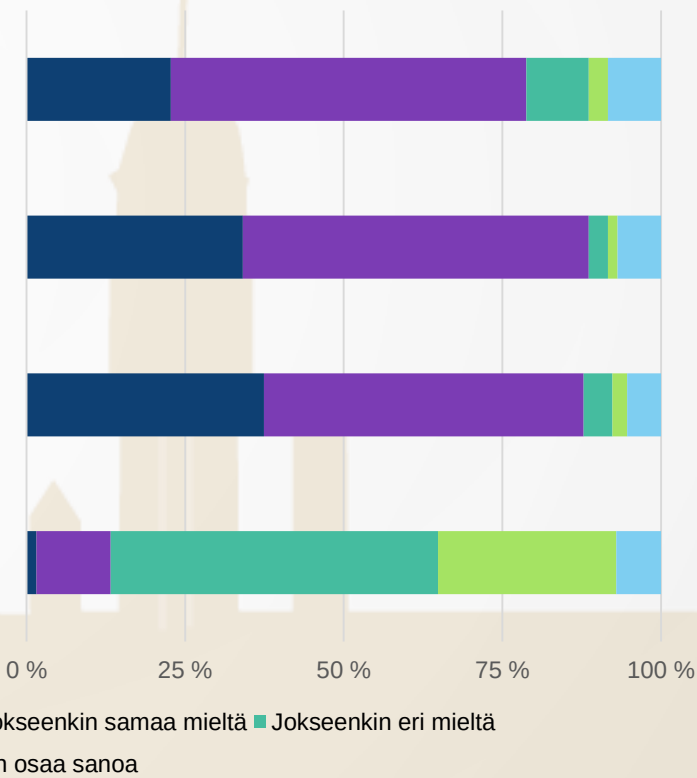
Noin 80 % vastaajista kokee, että yhteiskunnallinen yrittäjyys on vakavasti otettavaa liiketoimintaa.

Kunnan merkitys yhteiskunnallisen yrittäjyyden edistämisessä on suuri.
(n=132)

Yhteiskunnallinen yrittäjyys on kiinnostava vaihtoehto uudenlaisten kumppanuussuhteiden luomiseksi.
(n=132)

Yhteiskunnallinen yrittäjyys on kiinnostava vaihtoehto kehittää uudenlaisia ratkaisuja palveluiden tuottamiseksi. (n=131)

Yhteiskunnallinen yrittäjyys ei ole vakavasti otettavaa liiketoimintaa.
(n=128)

YHTEISKUNNALLISEN YRITTÄJYYDEN EDISTÄMINEN: VASTUUTAHOT

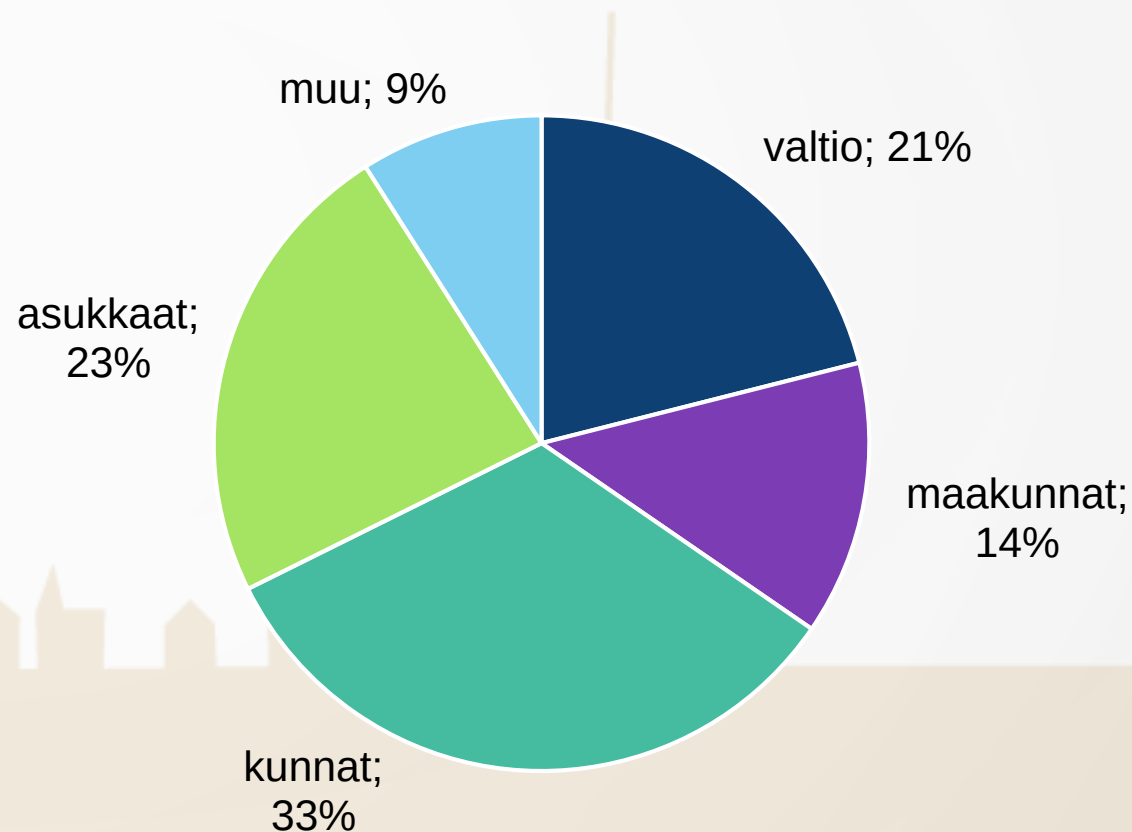
Noin kolmannes vastaajista kokee, että yrittäjyyden edistäminen kuuluu pääasiallisesti kunnille.

Asukkaat ja valtio ovat monien vastaajien mielestä pääasiallisesti vastuussa edistämistoimista.

Avoimissa vastauksissa korostettiin yhteistyön tärkeyttä.

Muina vastuutahoina mainittiin järjestöjä ja kehittämis-/elinkeinoyhtiöitä.

n=133

YHTEISKUNNALLISEN YRITTÄJYYDEN EDISTÄMINEN: VASTUUTAHOT

"Ensisijaisesti kunnat, mutta myös koko maakuntaan mukaan"

"Maakunta, tai vielä suurempi instanssi rahoittamaan ja tukemaan, koska kunnilla ei riitä resurssit, eikä ammattitaito"

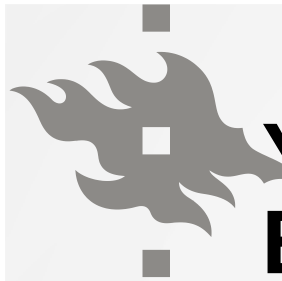
"Perustan luominen kuuluu yhteiskunnalliselle toimijalle, esim. valtio/kunta, mutta käytännön toiminta ja sen suunnittelu kuuluu kylän asukkaille. Tätä toimintaa voisi mm. kunta ohjata ja tukea."

"Kuten missä tahansa yrittäjyydessä, yrittäjä on avainasemassa. Narulla ei voi työntää."

"Markkinoille ja yrittämisestä kiinnostuneille henkilöille. Yhteiskunnallisesta yrittäjyydestä ei saa tulla uusbyrokratiaa."

"Luottaisin yhteistyön voimaan, pienen kunnan näkökulmasta kunta ja asukkaat yhdessä."

"Yrittäjäjärjestöt ja katto-organisaatiot"

YHTEISKUNNALLISEN YRITTÄJYYDEN EDISTÄMINEN: KUNTAA KANNUSTAVAT TEKIJÄT

- Vastaajat tunnistivat erilaisia tekijöitä, jotka kannustaisivat heidän kuntaansa edistämään yhteiskunnallista yrittäjyyttä.
 - Tiedon lisääminen, toimivista esimerkeistä kertominen ja laajempi keskusteleminen aiheesta
 - Sääntelyn kehittäminen
 - Erilaiset tukimuodot
 - Palvelutarpeiden kirkastuminen ja toiminnan tuloksellisuudesta varmistuminen
 - Aktiiviset aloitteentekijät ja yhteistyö

"Mistä päättelette, että emme edistä? Haemme jatkuvasti keinoja, joilla palvelujen säilymistä voidaan säilyttää/lisätä kuntalaisille."

YHTEISKUNNALLISEN YRITTÄJYYDEN EDISTÄMINEN: KANNUSTIMENA TIETO

"Tietoisuuden levittäminen asiasta, hyötyjen esittäminen ko. liiketoiminnasta"

*"Pitäisi saada huomattavasti **enemmän** tietoa asiasta."*

*"Tieto **toimintamalleista** auttaisi."*

*"Aiheesta infoaminen. Siitä alkaen, **mitä kunta voisi ja miten tehdä** asian edistämiseksi ? Hyvistä esimerkeistä, käytännöistä tiedottaminen."*

*"neuvonta ja ohjaus alkuunsaattamisessa, tiedottaminen mahdollisuuksista, **asukkaiden ja kyläyhteisöjen** kouluttaminen"*

*"Rahallinen/koulutuksellinen panostus **valtiolta** ainakin toiminnan alkuvaiheessa."*

YHTEISKUNNALLISEN YRITTÄJYYDEN EDISTÄMINEN: KANNUSTIMENA TIETO

*"Pitäisi olla konkreettisia **esimerkkejä onnistumisista**"*

*"Toimivat esimerkit **Suomesta**, joita voisi kopioida omaan kuntaan..."*

*"exempel och modeller...För att de visar hur det görs...finns mycket lite tid att sätta sig ner och fundera, hålla workshops m.m. Och **vem** skulle dra i så fall ?"*

*"- hyvät ideat - osittain valmiit **mallit** - ajantasainen ja joustava lainsäädäntö"*

*"Asiasta käytävä **julkinen keskustelu**. Nyt sellainen on erittäin vähäistä."*

YHTEISKUNNALLISEN YRITTÄJYYDEN EDISTÄMINEN: KANNUSTIMENA SÄÄDÖKSET

"Yhteiskunnallinen yritys ei nähdäkseni menesty samoilla säännöillä kuin voittoa tavoitteleva yritys."

*"joustavat työmarkkinat **sosiaalisen työllistämisen** osalta, byrokratian karsinta, **veroetuudet** yhteiskunnalliseen yrittämiseen ja sosiaaliseen työllistämiseen"*

*"Säätelyn joustavoittaminen sekä kunnan että yritysten ja Aukkaiden näkökulmasta. Esim. verotus, **luvat**, työttömyys- ym **tukien** kohtelu."*

*"selkeä **lainsäädäntö** ja valtakunnallinen ohjaus, mutta myös joustavat toteuttamismallit"*

*"**Palvelusetelimallin** laajentaminen myös yhteiskunnallisen yrittäjyyden kautta tuotettaviin palveluihin."*

YHTEISKUNNALLISEN YRITTÄJYYDEN EDISTÄMINEN: KANNUSTIMENA TUET

"Rahoitus. Työvoimaresurssi. Niistä tämänkaltaiset hankkeet ovat kiinni."

*"Saataisiin **avustus valtiolta** kohdennettuna juuri tähän!"*

*"**hankerahoitus**, jolla ko. toimintaa voisi kokeilla" "**Yleis- tai erilliskatteellinen** rahoitus"*

*"**Pienessä kunnassa** ovat kädet kunnantalolla täynnä töitä. Projektirahoitus 100 % valtiolta, jolla voisi **palkata työntekijän** kuntaan."*

*"Ensi sijassa kunnassa pitäisi olla **johtamis- ja vastuuresurssia** tähän (monilla ei ole), mutta **hyötyjen näkeminen/esiintuonti** olisi se väline jolla kunnat innostuvat"*

*"Lisätuki resurssien hankintaan ja **koordinoimiseen**."*

*"Tillgång till nationellt/**EU-stöd** för potentiella initiativ skulle underlätta **marknadsföringen** för kommunens del"*

*"Sitä pitäisi jotenkin tukea, esim. **palvelun käyttäjää**."*

*"tuki yritysten **aloituksiin**" "- kannustaisi esim. **kylätoimikunta** tai **yksityisiä** henkilöitä."*

YHTEISKUNNALLISEN YRITTÄJYYDEN EDISTÄMINEN: KANNUSTIMENA TULOKSET

"Selkeä palvelutarve, jota ei pystytä ratkaisemaan olemassa olevien yritysten tai yhdistysten kanssa."

"Tarve jonkin asukkaille läheisen asian edistäminen, mutta ei kunnan rahoilla."

"Sitä kautta voitaisiin työllistää ja kehittää palveluita paikallisista näkökohdista käsin."

"Konkreettinen toiminta tarveselvityksineen."

"Vastuun jakaminen, yhteisöllisyyden lisääntyminen, työllisyysvaikutukset"

YHTEISKUNNALLISEN YRITTÄJYYDEN EDISTÄMINEN: KANNUSTIMENA YHTEISTYÖ

*”Asukkaidemme hyvinvoinnin edistäminen vahvistuu yhteistyöllä **III sektorin** kanssa.”*

*”**Kuntien** yhteistyö toisi toimintaan mukaan seutukunnalliset samankaltaisuudet hyödynnettäväksi”*

*”**Maakuntatasoinen** yhteisvastuullisuus asian suhteen. Resurssien niukkuuden vuoksi näen pienemmille kunnille tässä haasteen, joka priorisoidaan muiden jalkoihin.”*

*”Vaikka nyt käytetään termiä yhteiskunnallinen yrittäminen, niin kylien ja kyläläisten aktiivisuutta ei sosialisoida kunnalle. Yhteistyö tulee rakentaa enemmän liike-elämän periaatteilla, että toinen osapuoli myy palvelua ja toinen ostaa. Kunnan puolelta tarvitaan myönteistä **asennoitumista** ja palvelujen tarjoamista järjestettäväksi.”*

YHTEISKUNNALLISEN YRITTÄJYYDEN EDISTÄMINEN: KANNUSTIMENA AKTIIVISUUS

*”Engagerade och innovativa **invånare** är A och O!”*

*”**Aktiivin** aloitteellisuus, kaupunki lähtisi mielellään mukaan.”*

*”**Kolmannen sektorin** aktiivisuus asiaan, koska kylillä tapahtuva toiminta aktivoisi koko kylän toimintaa.”*

*”Aktiivisia yrittäjähenkisiä henkilöitä **pohtimaan** yrittäjyyttä”*

*”**Kunnan** aktiivisuus.”*

”Mielellämme kannustamme erilaista yrittäjyyttä ja luomme pohjaa sille ja luomme edellytyksiä. Mutta yhteiskunnallinen yrittäjyys - kuten kaikki yrittäjyys - on eniten kiinni yrittäjästä itsestään. Kunta ei voi yrittää yrittäjän puolesta.”

YHTEISKUNNALLISEN YRITTÄJYYDEN EDISTÄMINEN: TÄRKEIMMÄT KANNUSTIMET?

*”Engagerade och innovativa **invånare** är A och O!*

*Tillgång till **nationellt/EU-stöd** för potentiella initiativ skulle underlätta marknadsföringen för kommunens del*

*En lätthanterlig, enkel och klar **byråkrati** (t.ex. skatteregler) skulle sänka tröskeln att ansöka, prova på och orka driva sådana företag/satsningen. Detta är sannolikt det enskilt **största hindret** för mindre föreningar att våga sig på dylika satsningar, men också ett bekymmer för åtminstone mindre kommuner .tex. i relation till upphandlingsdjungeln.*

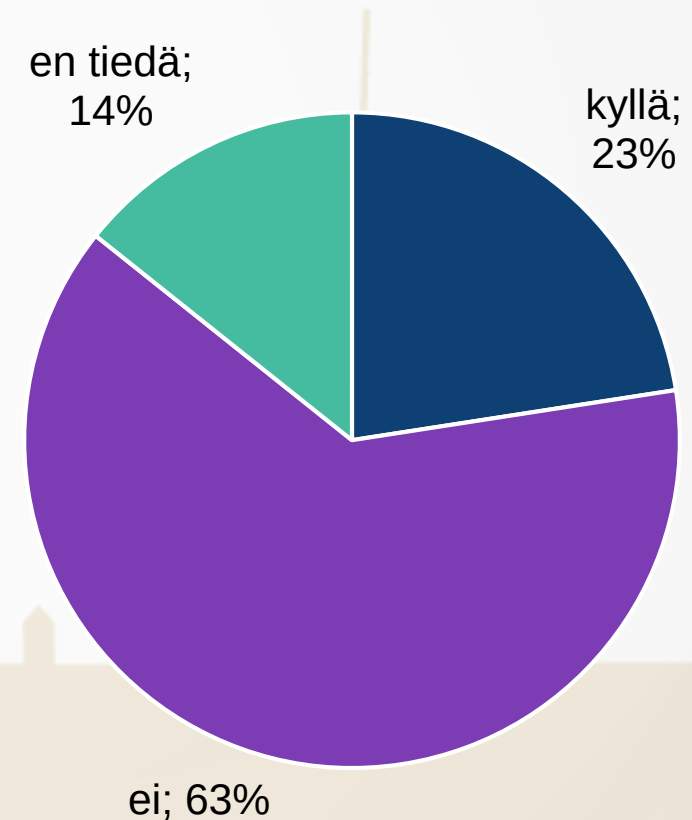
*Modellen/satsningen måste vara **flexibel** för att gagna de olika behov och förutsättningar som finns i Finlands små byar och vidsträckta landsbygd på bästa möjliga sätt.”*

JULKISET HANKINNAT: SOSIAALISTEN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Useimmat vastaajat kertovat, että heidän kunnassaan **ei käytetä** sosiaalisten vaikutusten arviointia julkisissa hankinnoissa.

n=133

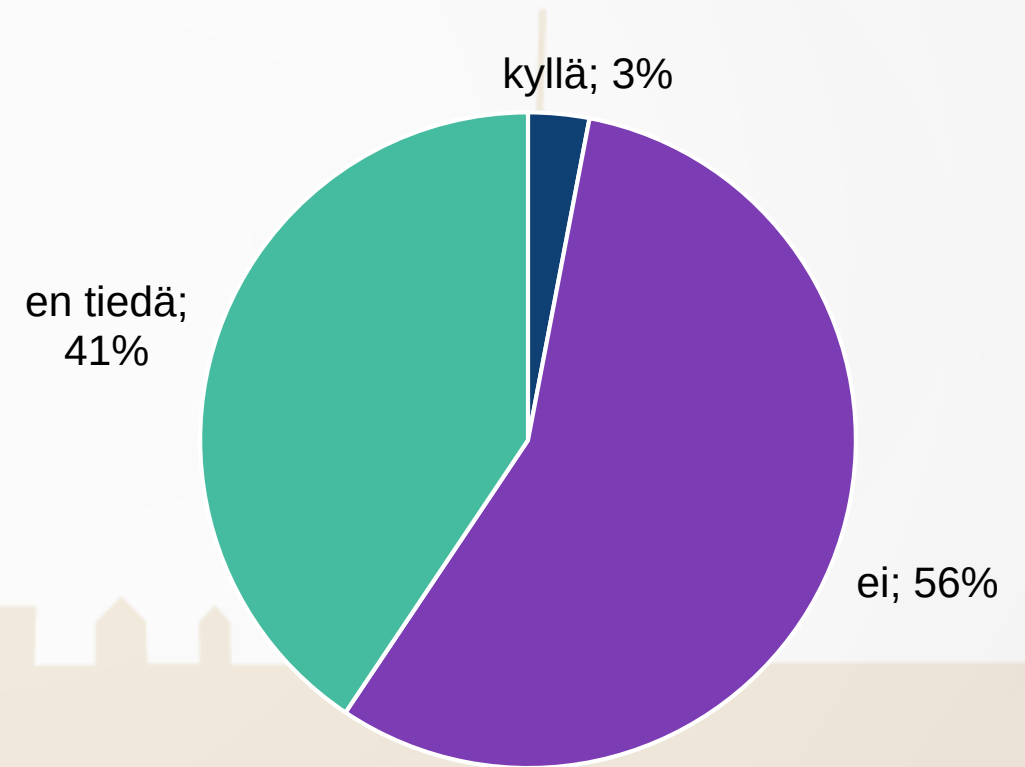

JULKISET HANKINNAT: YHTEISKUNNALLINEN YRITYS -MERKKI

Kuntapäättäjien vastausten perusteella
Yhteiskunnallinen yritys -merkillä **ei ole**
vaikutusta kunnan hankintoihin tällä
hetkellä.

n=133

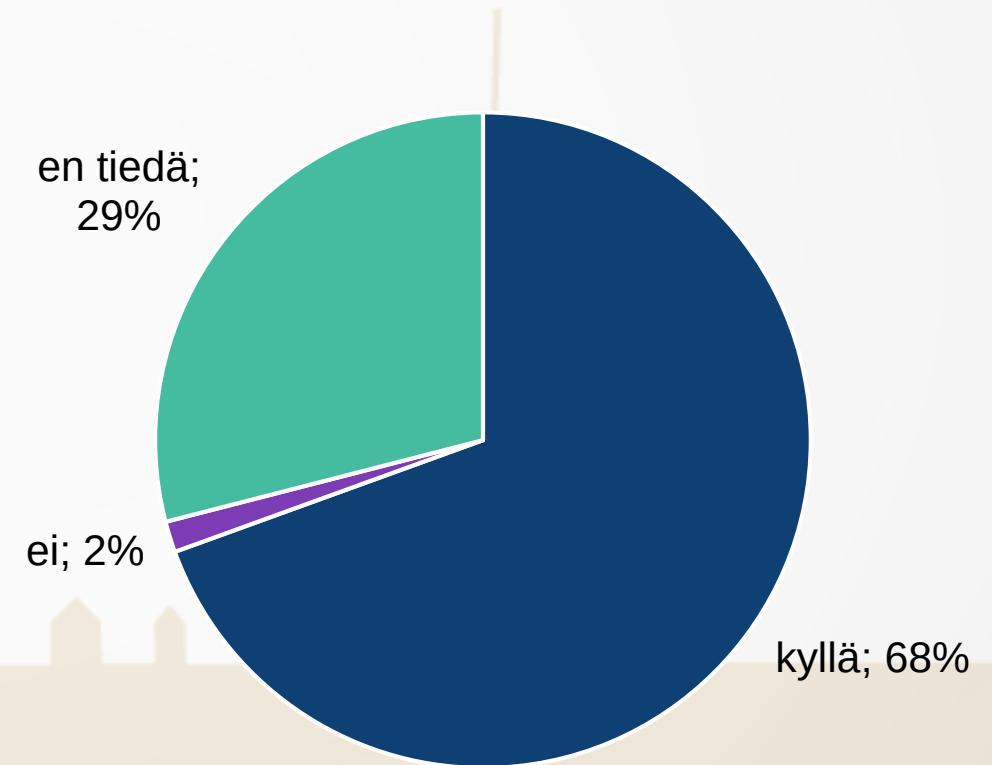

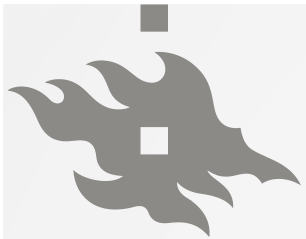

JULKISET HANKINNAT: YHTEISKUNNALLISET YRITYKSET TOIMITTAJINA

Useimmat vastaajista ovat sitä mieltä, että heidän kunnassaan voitaisiin tehdä enemmän hankintoja yhteiskunnallista hyvää tuottavilta yrityksiltä.

n=133

LOPUKSI

- Yhteiskunnallisen yrittäjyyden käsitteen ja toiminnassa olevien yhteiskunnallisten yritysten tunnettuutta olisi aiheellista vahvistaa.
- Moni kuntapäättäjä on tunnistanut olennaisia etuja, joita yhteiskunnallinen yrittäjyys voisi luoda, mutta toisaalta toimintamalliin liittyy päättäjiä huolestuttavia tekijöitä.
- Useimmat vastaajista kokevat, että kunnilla on tärkeä rooli yhteiskunnallisen yrittäjyyden edistämisessä.
- Yhteiskunnallisen yrittäjyyden edistäminen kuntien strategisilla linjauksilla edellyttää keskustelua mm. siitä, miten edistämistoimet eroavat muusta yritys- tai yhdistys-toiminnasta.
- Vastaajien mukaan kuntia voisi kannustaa lisäämään edistämistoimia esimerkiksi jakamalla tietoa toimivista yrityksistä ja tuomalla esiin aloitteentekijöitä.
- Vastausten perusteella julkisissa hankinnoissa huomioidaan sosiaaliset vaikutukset rajallisesti, mutta kunnista saattaisi löytyä kiinnostusta lisätä hankintoja yhteiskunnallista hyvää tuottavilta yrityksiltä.

KYSELYLOMAKE

1. Onko yhteiskunnallisen yrityksen käsite sinulle entuudestaan tuttu?

- ☐ Kyllä
☐ Ei

2. Millainen mielikuva sinulla on yhteiskunnallisesta yrittäjyydestä?

3. Onko Yhteiskunnallinen yrittäjyys -merkki sinulle tuttu?

- ☐ Kyllä
☐ Ei

4. Onko kunnassanne yhteiskunnallisia yrityksiä?

- ☐ Ei
☐ En tiedä
☐ Kyllä

Jos vastasit kyllä, kerro lyhyesti millaisia:

5. Onko kunnassanne laadittu strategia yhteiskunnallisen yrittäjyyden edistämiseksi?

- ☐ Ei ole, mutta strategian laatiminen kiinnostaa
☐ Ei ole, eikä strategian laatiminen kiinnosta
☐ Kyllä, koska laadittu?

Mikäli vastasit kieltävästi, niin perustelisitko vastaustasi lyhyesti:

6. Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä:

Yhteiskunnallinen yrittäjyys ei ole vakavasti otettavaa liiketoimintaa.

Yhteiskunnallinen yrittäjyys on kiinnostava vaihtoehto kehittää uudenlaisia ratkaisuja palveluiden tuottamiseksi.

Yhteiskunnallinen yrittäjyys on kiinnostava vaihtoehto uudenlaisten kumppanuussuhteiden luomiseksi.

Kunnan merkitys yhteiskunnallisen yrittäjyyden edistämisessä on suuri.

Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

KYSELYLOMAKE

7. Mille taholle yhteiskunnallisen yrittäjyyden edistäminen mielestäsi pääasiallisesti kuuluu?

- ☐ Valtiolle
- ☐ Maakunnalle
- ☐ Kunnille
- ☐ Asukkaille
- ☐ Jollekin muulle taholle,

kenelle?

8. Mikä kannustaisi kuntaanne edistämään yhteiskunnallista yrittäjyyttä? Miksi?

9. Käytetäänkö kuntanne julkisissa hankinnoissa sosiaalisten vaikutusten arviointia?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei
- ☐ En tiedä

10. Onko Yhteiskunnallinen yritys -merkillä vaikutusta kuntanne hankinnoissa?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei
- ☐ En osaa sanoa

11. Voisitteko tehdä omassa kunnassanne enemmän hankintoja yhteiskunnallista hyvää tuottavilta yrityksiltä?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei
- ☐ En osaa sanoa